

સંચાલકીય હિસાબી પદ્ધતિ-૩

પ્ર.:1

પ્રમાણિત કામદાર કલાકો અને વસ્તુ P ના એક એકમના ઉત્પાદનનો દર નીચે આપેલ

કામદારો	એકમદીઠ કલાકો	કલાકદીઠ દર રૂ.	કુલ રૂ.
કુશળ	૮	૫.૦૦	૪૦
બિનકુશળ	૬	૪.૦૦	૨૪
અર્ધકુશળ	૪	૩.૦૦	૧૨
			૭૬

ખરેખર વિગતો : ઉત્પાદન ૧૦,૦૦૦ એકમો.

કામદારો	એકમદીઠ કલાકો	કલાકદીઠ દર રૂ.	કુલ રૂ.
કુશળ	૮૦,૦૦૦	૪.૦૦	૩,૨૦,૦૦૦
બિનકુશળ	૫૧,૦૦૦	૫.૦૦	૨,૫૫,૦૦૦
અર્ધકુશળ	૩૦,૦૦૦	૨.૫૦	૭૫,૦૦૦

નીચેનાં વિચલનોની ગણતરી કરો :

- (૧) મજૂરી ખર્ચ વિચલન
- (૨) મજૂરી દર વિચલન
- (૩) મજૂર કાર્યક્ષમતા વિચલન
- (૪) કામદાર મિશ્રણ વિચલન.

પ્ર.:2

નીચે આપેલ માહિતી "અજય લિમિટેડ"ના પડતરના હિસાબોમાંથી લેવામાં આવી છે તેના આધારે સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચનાં વિચલનો ગણો :

વિગત	પ્રમાણ (અંદાજિત)	ખરેખર
કલાકો	૫૫૦	૪૫૦
સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચ (રૂ.)	૨૬,૪૦૦	૨૬,૮૮૦
કલાકદીઠ ઉત્પાદનનો પ્રમાણ દર (એકમો)	૬	-
દિવસો	૨૫	૨૭
ઉત્પાદિત એકમો	-	૩,૬૮૬

ગણતરી કરો :

(૧) સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચ વિચલન	(૪) કાર્યક્ષમતા વિચલન
(૨) ખર્ચ (બજેટ) વિચલન	(૫) ઉત્પાદનશક્તિ વિચલન
(૩) જથ્થા વિચલન	(૬) કેલેન્ડર વિચલન.

પ્ર:3

(૧) રાકેશભાઈ એક શરાફી પેઢી પાસેથી રૂ. ૪૦,૦૦૦, ૮ વર્ષ માટે ઉછીના લે છે. ચક્રવૃદ્ધિ વ્યાજનો દર પ્રથમ બે વર્ષ માટે ૬%, પછીનાં ત્રણ વર્ષ માટે ૭% અને બાકીનાં વર્ષો માટે ૮% છે. તો રાકેશભાઈ મુદતના અંતે શરાફી પેઢીને કેટલી રકમ પરત કરશે ?

(૨) એક વ્યક્તિ દર છ માસે રૂ. ૪,૦૦૦, ૧૦ વર્ષ સુધી વાર્ષિક ૧૨%ના દરે રોકાણ કરે છે. જો અર્ધવાર્ષિક ધોરણે વ્યાજ ચક્રવૃદ્ધિ થતું હોય તો ૧૦ વર્ષના અંતે તેને કેટલી રકમ મળશે ?

(૩) જો વાર્ષિક વ્યાજનો દર ૮% હોય તો બીજા અને ચોથા વર્ષના અંતે મળતા રૂ. ૫,૦૦૦નું વર્તમાન મૂલ્ય શોધો.

પ્ર:4

સોમનાથ લિ. કંપની એક યંત્ર ખરીદવા માગે છે. રૂ. ૮,૦૦,૦૦૦ની કિંમતનાં એક એવાં યંત્રો પ્રાપ્ય છે. દરેક યંત્રનું અંદાજ આયુષ્ય ૫ વર્ષનું છે. ભંગાર કિંમત રૂ. ૪૦,૦૦૦ છે. કંપનીનો નિયત વળતર દર ૧૨% છે.

કરવેરાનો દર ૫૦% છે. બંને યંત્રોની ઘસારો અને કરવેરા પહેલાંની અંદાજિત કમાણી નીચે મુજબ છે :

વર્ષ	અ	બ
૧	૫,૨૦,૦૦૦	૪,૪૦,૦૦૦
૨	૪,૦૦,૦૦૦	૫,૨૦,૦૦૦
૩	૩,૨૦,૦૦૦	૩,૨૦,૦૦૦
૪	૨,૮૦,૦૦૦	૨,૪૦,૦૦૦
૫	૨,૦૦,૦૦૦	૨,૮૦,૦૦૦

નીચે દર્શાવેલી રીતોનો ઉપયોગ કરી સૌથી નફાકારક યંત્રની પસંદગી કરો :

(૧) પરત આપ સમય

(૨) સરેરાશ વળતર દર

(૩) ચોખ્ખું વર્તમાન મૂલ્ય

(૪) નફાકારકતાનો આંક.

વાર્ષિક ૧૨% વટાવ પરિબળે રૂ. ૧નું વર્તમાન મૂલ્ય પ્રથમ પાંચ વર્ષ માટે અનુક્રમે ૦.૮૮૩, ૦.૭૮૭, ૦.૭૧૨, ૦.૬૩૬, ૦.૫૬૭ છે.
